

ΑΛΗΘΕΙΑ

LA VERITA

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Εκδίδεται κατὰ ΤΡΙΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ καὶ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΟΥΡΑΤΩΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ Ι. ΚΟΥΣΚΟΥΡΑΣ

ΧΑΛΑ ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΥ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τετάρτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1903

λυσιν, ἐν μὲν ἐκείνῃ, ὡς προπαγάνδαι, καὶ τοῦ πολέμου τοῦ-
του συνέπειαι εἶνε ἐν πρώτοις αἱ ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ Σκοπεῖων γνωσταὶ ἐκ-
τροποὶ σκηναί, ἡ παράνομος τοῦ Ἐξ-
αρχικοῦ Ἐπισκόπου Μοναστηρίου
ἀνα τὴν ἐπαρχίαν Καστορίας περιο-
δεῖα καὶ αἱ ρυμουνικοὶ ἐνέργειαι ἐν
τῷ νομῷ καὶ τῇ πόλει Μοναστηρίου.
Σημαντικὸν ἐπίσης γεγονός διὰ τὴν
γῶραν μας ἐν γενεῇ εἶνε καὶ αἱ μετα-
θέσεις εἰς τὰς Μητροπόλεις Θεσσα-
λονίκης, Μοναστηρίου, Μελενίκου
καὶ Νευροκοπίου, αἵτινες θ' ἀφήσω-
σιν ἐποχὴν εἰς τὰ χρονικά τῆς Ἐκ-
κλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας. Ὁ
θάνατος τοῦ Φρμίλιανου καὶ ἡ
ἀντικατάστασις του ἀπασχολοῦσι
βεβαίως σοβαρώτατα τὸ Ἐκκλησια-
στικὸν μας κέντρον, ἀλλ' ἡ Ὁρθο-
δόξα σύμπασα μετὰ πεποιθήσεω ἀτε-
νίζει πρὸς τὸν κλεινὸν τῆς Ἐκκλησί-
ας πηδालιοχον καὶ ἀπεκδέχεται παρ'
αὐτοῦ αἰσίαν τὴν λύσιν καὶ τοῦ πε-
ριπλόκου τούτου ζητήματος. Θλίψιν
βεβαίως ἠσθάνθη ἡ καρδία παντὸς
ὁμογενοῦς καὶ ἐπὶ τῇ καταστρεπτικῇ
πυρκαϊᾷ τοῦ Δεσπ. Ἰσακίου, ἀλλὰ
καὶ ἐκεῖ, εἰμεθα βέβαιοι, ἡ πανσθε-
νὴς ἀληλεγγύη θά θεραπεύσῃ κατα-
στὰς ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ
ἡ ἐπὶ τὸ Γένος ἐπίσταται νὰ ὑπο-
στηρίξῃ τὰ πάσχοντα μέλη αὐτοῦ.
Καὶ ταῦτα μὲν ἀπὸ γενικῆς ἀπόψε-
ως. Εἰδικῶς δὲ περὶ τῆς πόλεως μας
προκειμένου, εὐχαρίστως παρατηροῦ-
μεν ὅτι ἡ πόλις μας παρὰ τὸν πέρ-
σλλον οὐδέποτε ἔπαυσεν ἐπιτε-
λοῦσα γιγαντιαίας προόδους. Το
μόνον ἔχνος τῆς διαβάσεως τοῦ βουλ-
γαρικοῦ κομιτάτου, ἡ πυρποληθεῖσα
Τράπεζα, ἀνεγείρεται μεγαλοπρεπε-
στέρᾳ οἰοῦν ἐκ τῆς τέρας τῆς, εἰς
πίστωσιν τῆς ἀληθείας ὅτι ὁ πολι-
τισμὸς εἶνε ἰσχυρότερος τῆς βίας.
Ἀλλὰ πλὴν τούτου, νέον ἰδρύθη ὑπο-
κατάστημα τῶν ταχυδρομείων καὶ
τηλεγράφων ἐν τῇ ἐξοχικῇ συνοί-
κῃ, ἡρξάτο ἡ ἀνέγερσις τοῦ Δημο-
τικοῦ Νοσοκομείου, τοῦ νέου στρατώ-
νος, καὶ ἡ εὐρύσις τῶν προκυμαίων
μας, παρεδόθησαν δὲ εἰς κοινὴν χρῆ-
σιν τὰ λιμενικὰ ἔργα. Ἠρξάτο ὡ-
σαύτως τῆς λειτουργίας του τὸ Πα-
πάφειον Ὁρφανοτροφεῖον, τοῦ ὁποῦ
τὴν εὐεργετικὴν ἐπὶ τοῦ τόπου μας
ἐπίδρασιν ἔτος κατ' ἔτος θά ἔχω-
μεν νὰ ἐκτιμῶμεν περισσότε-
ρον. Ἠρξάντο ἐπίσης τὰ ἐ-
σπερινὰ μαθήματα Γαλλικῆς τοῦ
Ὁμίλου Φιλομούσων καὶ τὰ ἐσπε-
ρινὰ μαθήματα Ἑλληνικῆς τοῦ Φι-
λεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου. Συνέστη-
σαν τὰ σωματεῖα τῶν ἱερῶν «Γρη-
γόριος ὁ Παλαμᾶς» καὶ τῶν ἱερο-
φύλακων «Ἰωάννης ὁ Διμασκηνὸς»
καὶ ἐν γενεῇ ὑπὸ τοῦ ἐποφῶν δημοτῶν
ἔργων, ὑπὸ ἐκπαιδευτικὴν καὶ μορ-
φωτικὴν ἐποφῶν ἡ πόλις μας ἐπετέ-
λεσε προόδους οὐχὶ ὀλίγας, προσιω-
χόμενας μεγαλειτέρας ἐτι διὰ τὸ
ἐπὶ θύρας νέον ἔτος, ὅπερ εὐχρηθώ-
μεν τῷ Ὑψίστῳ ὅπως τὸ διέλθωμεν
ἐν περικλυτῇ γαλήνῃ, ἵνα προαχθῶμεν
καὶ εὐημεροῦντες ἀντιμέτωποι εὐχὰς
ὑπὲρ μακροχμερεύσεως τοῦ Γαληνο-
τάτου ἡμῶν Ἀνακτοῦ τῆς Α. Αὐτ.
Μεγαλειότητος τοῦ Βουλτᾶν Ἀδούλ
Χαμίτ Χάν τοῦ Β'.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΙΣΤΟΡΗΣΙΑ

«Οὕτως ἀταλαίπωρος τοῖς πολλοῖς ἡ
ζήτησις τῆς ἀληθείας καὶ ἐπὶ τὰ ἔτοῖμα
μᾶλλον τρέπονται» Θουκυδίδης Α' 20.

§ Α' : « Ἀλλὰ τίς σήμερον ἔχει ὁ-
ρεξίν καὶ καιρὸν πρὸς τοιαύτας ἀσχο-
λίαις καὶ τοιαῦτα ἀναγνώσματα;
Ὅς εἶναι καλὰ τὰ πολυθρύλητα
καὶ περιεσχήμενα καὶ τρεῖς ἑνδοξα
„Κοινοτικά“ τῆς Θεσσαλονίκης! ».

§ Β' : « Πικρὸν ἀλλ' ἀφευδὲς ση-
μεῖον τῶν καιρῶν! πάντες νῦν φιλο-
τιμούμεθα ὅπως πράττωμεν τὰ κοινὰ
τῆς Θεσσαλονίκης ἀμνηστῆς τῆς με-
γάλης ἱστορίας αὐτῆς, ἀμνήμονες
τῆς παλαιᾶς δόξης ἣτις εἶναι καὶ
τύμπαντος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου
δόξα, ὀλίγωροι τοῦ ἀληθοῦς καθή-
κοντος πρὸς τὴν κατ' ἐξοχὴν Ὁρ-
θοδόξον πόλιν! ».

Τὰ παρατεθεμένα ἔγραφα ἐκεῖνα
μὲν πρὸ τεσσάρων καὶ δέκα ὅλων ἐ-
τῶν ἐν τῷ «Φάτῳ τῆς Θεσσαλονίκης»
(ἐν τῷ φύλλῳ αὐτοῦ 1326), ἐκδι-
δοὺς μὲν πέντε τῆς πόλεως ἡμῶν
ἐπιτυμβία ἐπιγράμματα Ρωμαϊκῶν
χρόνων προτρέπων δὲ τοὺς πολίτας
ὅπως ἀποθαυμάσωσι τὰς φερούσας
οὕτᾳ καλλίστας στήλας, ἐκ τῆς
προκτεσκαμμένης «Ψευδοχρυσῆς»
πύλης (τῆς κατ' εἰρηγῆσιν ψευδοσό-
φου τινὸς κακῶς νῦν «Χρυσῆς» ὀνο-
μαζομένης) εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πα-
λαιῶ διοικητηρίου τότε μετακομι-
σθείσας ταῦτα δὲ πρὸ δώδεκα ἐτῶν
ὅλων ἐν τῷ «Νεολόγῳ» τῆς Κων-
σταντινουπόλεως (ἐν τῷ φύλλῳ 6,
640), καταλέγων καὶ διὰ βραχείων
περιγράφων ὅσα παλαιότατα καὶ πο-
λυτιμώτατα κειμήλια τῇ 22 Αὐ-
γούστου τοῦ ἔτους 1890 ἐκ τῆς ἡ-
μετέρας ἀβουλίας καὶ ἀδιαφορίας
μᾶλλον ἢ ἐκ τοῦ σπυροῦ πυρὸς
τῆς ροβερᾶς ἐκείνης νυκτὸς ἀπώλε-
σεν ἡ Ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος Κοινότης
τῆς Θεσσαλονίκης, μάλιστα δὲ τὰ
κεῖμενα ἐν τῷ μητροπολιτικῷ τοῦ
ἀγίου Δημητρίου ναῷ ὅστις ἦτο κτί-
σμα μὲν τοῦ ἔτους 1699 ταπεινόν,
Μουσεῖον δὲ χριστιανικὸν ἀληθές.

Τῶν ἐν τῷ ναῷ φυλαττομένων
πολλῶν καὶ λαμπρῶν κειμηλίων, ὧν
ἐνία κατὰ τινα παράδοσιν παρελή-
φθησαν ἐκ μητροπολιτικοῦ τῆς Θεσ-
σαλονίκης ναοῦ τῶν μέσων Βυζαντι-
κῶν χρόνων, ἦτο καὶ εὐρεῖα λευκοῦ
μαρμάρου ἐξέδρα, φέρουσα ἄνω μὲν
οὐρανὸν βασταζόμενον ὑπὸ τεσσάρων
ἐν ταῖς γωνίαις κορυφῶν διαγεγλυμ-
μένων μυρμαρίνων κίονων ἐν τῇ δε-
ξιᾷ δὲ (τῷ καθημένῳ) πλευρᾷ ἐπὶ
μαρμαρίνης πλακῆς ἐστῶσαν ἀναγε-
γλυμμένην τὴν Θεοτόκον, ἔχουσαν
ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὸν Ἰησοῦν Χρι-
στὸν ἄνωθεν ἔκειντο τὰ γράμματα

ΜΗΡ ΘΥ ΙΘ ΧΣ

Ἡ ἐξέδρα, εἰς ἣν ἔχουσιν ἐν τῷ
μέσῳ καθέδραν ἀνῆγον τρεῖς βαθμί-
δες, ἔκειτο πρὸς τῇ δυσμικῇ πλευρᾷ
τοῦ ναοῦ μετὰ τῆς μέσης καὶ τῆς
νοτίου πύλης τῆς εἰσοδοῦ, σχεδὸν
ἀντικρὺ τῆς Ὡραίας λεγομένης πύ-
λης. Οὕτω τοῦ ἀγίου Δημητρίου ὁ

ναὸς πρὸς τῷ τῷ ἄμβωνι ἀντικειμένῳ
ἀρχιεπισκοπικῷ θρόνῳ, τῷ συνῆθαι
καὶ κοινῷ τοῖς ναοῖς πᾶσιν, εἶχε,
μόνος αὐτὸς ἐν ὅλῳ τῷ Ἀνα-
τολικῷ Ὁρθοδόξῳ, δεύτερον
θρόνον, πολλῷ τοῦτον καὶ ὑψηλότε-
ρον καὶ πλατύτερον. Χρῆσις δὲ αὐτοῦ
ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλονί-
κης, περικυκλουμένου ὅπό τε τῶν
ἐπισκόπων τῆς μητροπόλεως καὶ ὑπὸ
πάντων τῶν ἱερῶν τῆς πόλεως, ἐγί-
νετο ἐν δυσὶ μόναις τοῦ ἔτους λει-
τουργίαις, ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῇ ἐπὶ
τῇ μνήμῃ τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ
πολιούχου καὶ θαυματουργοῦ ἀγίου
Δημητρίου (τῇ 26 Ὀκτωβρίου) καὶ ἐν τῇ
ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς
ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Γρηγορίου
τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ σοφοῦ τῆς Θεσσα-
λονίκης ἀρχιεπισκόπου (τῇ Β' τῶν
Νηστεῶν Κυριακῇ).

Ποῦ τοῦ παλαιοῦ Βυζαντιακοῦ
ναοῦ ἔκειτο ἡ ἐξέδρα, ἂν ἔκειτό ποτε
ἐν αὐτῷ; ποῖα τις ἐκεῖ ἐγένετο χρῆ-
σις τῆς ἐξέδρας καὶ τίς ἐγένετο τῆς
χρήσεως ἡ ἀρχή; πότεροι, οἱ μητρο-
πολίται ἢ ἄλλοι τινὲς ἴσταντο ἐν τῇ
ἐξέδρᾳ καὶ ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς καθέ-
δρας; Ἐπειτα δὲ, τίς τῶν τῆς Θεσ-
σαλονίκης μητροπολιτῶν πρώτος καὶ
πρώτην τῖνα ἐποίησατο τοῦ θρόνου
χρῆσιν ἐν τῷ νέῳ μητροπολιτικῷ
ναῷ, τῷ τοῦ ἀγίου Δημητρίου;

Ποσάκις τὰ ἐρωτήματα ταῦτα
κατ' ἐμαυτὸν ἀπέτεινα πρὸς τὸν μυ-
στηριώδη θρόνον, δάκρυα μεταξὺ
λείδων καὶ ἰσχυρῶς τὴν καρδίαν
παλλόμενος. . . !

Τὸ μυστήριον συναπεκόμισε, φεῖ!,
μεθ' ἐαυτῆς ἡ τέφρα ἣν οἱ ἄνεμοι
διέσπειραν εἰς τῆς γῆς καὶ τοῦ πόν-
του τὰ ἔσχατα πέρατα.

Ἐτεῖ 1890 ἀνοίξα ἡμῶν αὐτῶν
μᾶλλον ἢ τῆς τύχης δι' οὐμῶ τῆς Θεσ-
σαλονίκης ὁ λαὸς ἐστερήθη τῆς ἐκ τῆς
θέας τοῦ κειμηλίου ἐκείνου παραμυ-
θίας. Καὶ τί λέγω τὴν ἐκ τῆς θέας πα-
ραμυθίαν; Θαυμαστή τις τοὺς πάντας
κατέλαβε, νομίζεις, φιλοτιμία ὅπως
ἐν τῷ ἀνοικοδομουμένῳ μητροπολι-
τικῷ ναῷ εἰς ὕδωρ, τὸ τοῦ λόγου,
γραφῇ πᾶσα γλυκερὰ ἀνάμνησις τοῦ
θρόνου ἐκείνου πρὸς ὃν ἄλλα τε ἐνδο-
ξα τῶν ἐνδόξων δέλτων «τῆς λαμ-
προτάτης τῶν Θεσσαλονικέων πόλε-
ως» πάντως συνήφθησαν κεφάλαια
καί, ὡς πάλαι ἤδη ἤκασα, ἡ πεσι-
φανὴς τιμὴ ἣν τὴν παλαιάφρον ἡμῶν
μητρόπολιν ἐν μεσοῦντί που τῷ ΙΔ'
αἰῶνι ἐτίμησεν Ἰωάννης Γ' ὁ Καν-
τακουζηνός; ἐπὶ τούτου ὁ μητροπο-
λίτης Θεσσαλονίκης, οὗ τῇ ἀρχιεπι-
σκοπῇ ἑνδεκα πάλαι ὑπέκειντο ἐπι-
σκοπαὶ (κατὰ τὴν Νεαρὰν Λέοντος
φιλοσόφου, 886—911, αἱ ἐξῆς: α')
ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ Κέτρου, β') ἡ
τῆς Βεροίας, γ') ἡ τῆς Δρου-
γουδιτίης, δ') ἡ τῶν Σερβίων,
ε') ἡ τῆς Κασσανδρείας, ς') ἡ τῆς
Καμπανίας ἥτοι τοῦ Καστρίου,
ζ') ἡ τῆς Πέτρης, η') ἡ τῶν
Βοκουλλίων, ἥτοι τοῦ Ἀρδαμέ-
ρειως, θ') ἡ τῆς Ἱερισσοῦ ἥτοι
τοῦ Ἀγ. Ὁρους ι') ἡ τῆς Λέτης
καὶ Ρεντίνης καὶ ια') ἡ τῶν
Βερδαιριωτῶν καὶ τῆς Πολιά-
νης), ἐτίμηθη διὰ τοῦ τίτλου καὶ
τῆς κατ' ἐκκλησίαν ἐντὸς τοῦ κλίμα-
τος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Θεσσαλονίκης

λεγομένης φήμης τοῦ « Παναγε-
ωτάτου ».

Καὶ ὁμῶς τῆς πολυζήλου ταύτης
τιμῆς, τῆς Πατριαρχικῆς, οὕτως
εἰπεῖν, ταύτης δόξης καὶ τῆς πρὸς
αὐτὴν συνημμένης μεγαλοπρεποῦς
ἐξέδρας οὐδεὶς, ἀπιστοῦν ἀλλ' ἀληθές,
οὐδεὶς, εἰπεῖν τε δεινὸν καὶ ἀκοῦσαι,
οὐδεὶς τῶν ἀπάντων, ἀρχόντων τε
καὶ ἀρχομένων, καίπερ ἐγκαίρως
καὶ ἐπανειλημμένως παρ' ἐμοῦ μα-
θόντων τὰ κατὰ τὸ νῦν δὴ ἐκτεθὲν
πρᾶγμα ἀνεμνήσθη ! Οὐδεὶς ἀνε-
μνήσθη τῆς πατρίου ἐξέδρας οὔτε
κατὰ τὴν ἐκπόνησιν καὶ ἐγκρισιν τοῦ
ἀρχιτεκτονικοῦ διαγράμματος τοῦ
νέου μητροπολιτικοῦ ναοῦ οὔτε κατὰ
τὴν πρὸ ὀκτώδεκα ὅλων Διὸς μεγάλου
ἐνισταυρῶν γενομένην θεμελίωσιν τοῦ
ναοῦ οὔτε κατὰ τὴν πρὸ τριῶν ἐτῶν γε-
νομένην ἐπανάληψιν τῆς ἀνοικοδομή-
σεως αὐτοῦ ! Οἱ πάντες ἐπελάθοντο !

Ἀρχιτέκτονες καὶ τεκτόναρχοι τὰ
ἄλλα ἐν τῷ ναῷ πάντα δξέως
προεῖδον καὶ ἐπιμελῶς προκαθώρισαν,
τῶν πάντων θαυμασίως αὐτοὶ τὴν
θέσιν διέταξαν καὶ φιλοτίμως ἐκά-
στου εὖρον τὸν τόπον· μόνον νέα ἐξ-
έδρα, διάδοχος τῆς παλαιᾶς ἐκείνης,
οὐδεμίαν εὔρε δὲν λέγω χάριν ἀλλὰ
δικαιοσύνην, οὐχὶ ἐπιείκειαν ἀλλὰ
εὐθυδικίαν ! Μόνον νέας ἐξέδρας οὐ-
δεὶς, οὐδὲ μικρός, τόπος εὑρέθη ἐν
τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ !

Ἐν Θεσσαλονίκῃ.

ΠΙΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

(Σ. Σ. Α. — Πράγματι ἀλγεινὴν ἐν-
τύπωσιν ἐμποιοῦσιν ὅσα ἡ φιλογενὴς παρ-
ρησία τοῦ διαπρεποῦς συνεργάτου μας κ.
Π. Ν. Παπαγεωργίου γνωρίζει εἰς τὸ
Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν κοινὸν τῆς πόλεως
ἡμῶν. Ἡμεῖς δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Α.
Π. ὁ νέος ἡμῶν Ἀρχιερεὺς θὰ σπεύσῃ
ἐν τῷ διακρίνοντι αὐτὸν ζήλῳ νὰ ἱκανο-
ποιήσῃ τὸ ἱστορικὸν δίκαιον.)

ΧΕΙΜΩΝ

Θαρσεῖν χρή τάχ' αὖριον ἔσσε' ἄμεινον.
Θεοκρ. Εἰδύλ. IV.

Ὁρχὰ τὰ φύλλα τῶν δασῶν ἀπο-
σπῶσι καὶ κλυδωνίζουσιν ἐν τῇ θαλῇ ἀ-
τμοσφαιρᾷ ἀνέμων· βιαίοι πνοαί, καὶ
ὑπὸ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐπτοημένη ἡ βο-
σπορὶς ἀηδῶν τανύει τὰς ταχείας πτέρυ-
γας. Ὡ, πέτασον μακρὰν ἡμῶν, γλυ-
κεῖα φιλομήλα ! Ζηλεύω τὴν γοργὴν σου
πτῆσιν, εἴθε κ' ἐγὼ νὰ εἶχον πτέρυγας,
λευκάς καὶ εὐρεῖας πτέρυγας, ἵνα σὲ
ἀκολουθήσω τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις δια-
νύουσα, καὶ μετὰ σοῦ τονίσω ἂν μὴ ἐ-
πίσης ἡδεῖαν, ἀλλὰ ἐπίσης φαιδρὰν ἐ-
αρινὴν ψῆν, ἐκεῖ ἐνθα ὁ Φοῖβος σπιν-
θρίζει χρυσοῦς καὶ γελῶσι τὰ ἄνθεμα,
ἐν φ' χρόνῳ εἰς τὰ ἡμέτερα πεδία ἐφα-
πλοῖ τὰς ὀμνίχλας καὶ τὸν ζόφον, τὰ
πάγη καὶ τὴν ἐρήμωσιν ὁ ἀνθολέτης
χειμῶν.

Ὁ χειμῶν ! γέρον ὑπερμήκης, χιο-
νοπώγων, λευκόφρος, βλοσυρός, αἰωνί-
ου γήρως ρυτίδας φέρων ἐπὶ τοῦ ὤχρου
μετώπου, ἀλλὰ καὶ ἔσσει ἀγῆρως, ἔσσει
ἀθάνατος. Ἰδοὺ αὐτός ! χιονόπιπλος,
ἰτέας ζοφεροῖς κλάδοις ἑστεμμένος,
καὶ σκῆπτρον ἀνὰ τὴν ὀστεώδη χεῖρα
κρατῶν μακρὸν καὶ κρυστάλλινον, ἀρχε-
ται βραδύς καὶ κεκυφώς καταβαίνων
τὰς ὑψικρήμους τοῦ Ἰμῶου κορυφῆς,
ἐφ' ὧν τὸν κρυσταλλοδόμητον θρόνον ἐρεί-
δει, ἵνα ἐπέλθῃ καθ' ἡμῶν ! Τὸ βλέμμα
αὐτοῦ εἶναι ἀστραπή, βροντὴ ἡ φωνή
του, ἡ πνοὴ αὐτοῦ θύελλα, ἥτις πόρ-
ρω φθάνουσα, ταράσσει καὶ ἀνκυκλᾷ
τὰ ἥρεμα πελάγη !

Ὡ ! ἡ φύσις μακρόθεν αὐτὸν προσ-
βλέπουσα καταλείποντα τὴν περίοπτον
ἐκείνην ἄκραν, ἐντρομος στένει διὰ
βλαβῆς θροῆς ἀνέμων καὶ λούεται εἰς
θλιβερά ὑετοῦ δάκρυα· καὶ αὐτὴ δὲ τοῦ
χρυσίπου ἀρματηλάτου τῶν αἰθέρων,
τοῦ Φοίβου, ἡ ἀστραπηβόλος μορφή
ἀποστρέφεται συνοφρυωμένη καὶ κρύ-
πτεται εἰς νύκτα πυκνὰ καὶ βαθύφαια.

Ἀλλ' αὐτός, ἀδιάφορος πρὸς τὴν
θλίψιν, ἣν τῇ φύσει προξενεῖ, πρὸς τὸ
μῖσος, μεθ' οὗ ἀτενίζει αὐτῷ ὁ συνοφρύ-
μενος οὐρανός, κατέρχεται ἔτι. Ὡ ! στῆ-
σον τὸ βεβύ σου βῆμα, ἀνθολέτα χει-
μῶν, ἐπὶ τῶν κρημνωδῶν σου βράχων !
ἀναστρεψὼν τὴν πορείαν σου, ἐπάνελθε
ἐπὶ τὴν ἄβυστον ἐκείνην κορυφὴν καὶ
καθίσον πάλιν ἐπὶ τοῦ κρυσταλλώδους
θρόνου σου, περὶ ὃν ἀετοὶ μόνον καὶ γύ-
μεις ὄρκασις προΐπτανται ! Ἀλλὰ, φεῦ,

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἐπάνω σ' ἐν ἀμμόνι τρεῖς ὀργυῖες πλατὺ
Κοίτονταν ἡ Ἀληθεῖα, κόρη λυγρῆ,
Δαρμένη καὶ δεμένη καὶ θιόγυμνη
Κι' ἐπανωθιῶ τῆς ἄγριοι καὶ ἀνελήμονοι
Πέντ' — ἔξη — δέκα Γύρτοι παρστέκονταν,
Τὰ μέλη νῆς ἡ πῶντας μὲ τῆς σφῆρες τοὺς,
Κι' ὁ πλεῖο κακὸς ἀπ' ἑλούς, κκογέννημα,
Στρώγλας μοναχοπαῖδι, ἀρχηγὸς ὤστος,
Ἐπρόσταζε τοὺς ἄλλους καὶ τὸς ἐλεγε.
— « Χτύπατέ την, ἀδέρφια, μ' ἀνελήμονιά,
α' Ὡς νὰ μὴ μείνῃ ἓνα κόκκαλο γερὸ ! »

Καὶ χτύπαγαν οἱ Γύρτοι μ' ἀνελήμονιά,
Κι' ἔσπαζαν ἓνα — ἓνα τῆς τὰ κόκκαλα,
Κι' ὀλόγυρα πετοῦσαν σάρκες κι' αἷματα,
Καὶ κόκκαλα σπασμένα κι' ἡ Ἐλευθερία φηλὰ
Σ' ἓνα θροῦ μὲ λύσσαν ἀνέβαινε.

Διέβαινε ὁ κόσμος, πλῆθος περνοδιάβαινε,
Ἄλλοι ἔρριχναν τὰ μάτια στὸ μαρτύριο τῆς
Κι' ἄλλοι περνοῦσαν δίχως τίποτε νὰ ἴδουν,
Κουφόστραβοι σὰ νὰ ἦτον, χωρὶς ἀστητίν !
Κι' ἐνῶ οἱ Γύρτοι ἀδιακοπα χτυποῦσαν,
Τὰ συντριμμένα μέλη ξαναγένονταν
Γερὰ κι' οἱ σφῆρες πάντα ξαναπέφτανε,
Χαρούμενες ἐπάνω σὲ γερὸ κορμὶ !

Ἀτέλειωτο μαρτύριο, ἀδικο, φριχτό !

Καὶ μέσ' ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ τὰ αἷματα,

Ἀκούω φωνὴ νὰ βγαίνει, μάρτυρα φωνή :

— « Εὐρέθηκε ἓνας Ἡρακλῆς, θεόπαιδο,

« Τοῦ Προμηθεῖα τὰ δεσμὰ στὸν Καύκασο

« Νὰ σπάσῃ καὶ ὁ μάρτυς νὰ λυτρωθῇ...

« Στὸν Γολγοθᾶν ἐπάνω τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου,

« Τέλειωσε τὸ μαρτύριο κοσμοσωτήρο...

« Ἀλλὰ γιὰ τὸ δικό μου τὸ μαρτύριο

« Κανέναν Ἡρακλῆς δὲν ἐγεννήθηκε,

« Κι' οὐδὲ ποτὲ θὰ γεννηθῇ στὸν κόσμον αὐτόν !

« Καὶ Γολγοθᾶς κανέναν δὲν εὐρέθηκε

« Στὴν Οἰκουμένη κι' οὔτε θὰ βρεθῇ ποτέ !

« Κι' αἰώνια τὸ μαρτύριο θάναί μετρά μου,

« Καὶ στέμμα μου, καὶ θρόνος καὶ βασιλεία μου ! »

Ἀθήνα 2 Δεκεμβρίου 1903.

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

οὐδεὶς παρὰ κλητῶν οὐδεὶς θροῦν ἐ-
κείνῃ δύναται νὰ κέρψῃ τὴν τραχεῖαν
ψυχὴν τοῦ κρυεροῦ τοῦ Ἰμῶου ἀ-
κτος, ὡς οὐδεὶς θαλπερὰ καὶ ἡδεῖα
ἡλίου ἀκτὶς δύναται νὰ τηρῇ τὸν σκιη-
ρὸν ἀμὰ καὶ λάμποντα κρυστάλλον τοῦ
ἀπηνόους αὐτοῦ σκῆπτρου· τοῦ σκῆ-
πτρου, δι' οὗ, ἀνηλεῶς, πατάσων τὰ
τεῶς εὐφύλλα τῶν δασῶν ἡμῶν δεινρὴ
λα, θὰ καταθραύσῃ αὐτὰ... καὶ
φθείρων ὑπὸ τὸ βαρὺ αὐτοῦ βῆμα τὴν
παντὸς χρυσοποικίλου τάπητος λαμ-
προτέραν γλοσσοῦ καὶ δροσομάργυρον
πορφύραν, δι' ἧς τὸ ἔκρ κλύπτει τὰ
κοιλὰς ἡμῶν, ἀντ' αὐτῆς θὰ ἐπιρρι-
ψῇ ἔτερον, ψυχρὸν καὶ πάλλευρον χιό-
νον πέπλον.

Καὶ διὰ τῆς τεθραυσμένης θυρίδος
τοῦ ταπεινοῦ τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφ-
νῶν δώματος περειταγῶν τὴν ἄγριαν
μορφήν καὶ τὴν χεῖρα, κ' ἐκεῖ ἐπίσης θὰ
σπείρῃ τὰ παγερά σου δῶρα, οὐραν-
μικες γέρον, καὶ ἡ πνοὴ θὰ ἐκπύξῃ τὸ
δάκρυ τὸ σιγηλὸς ρέον ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς
περειδᾶς αὐτῶν, μάρτην ἐκζητούντων ἐ-
λάχιστον πυρὸς σπινθῆρα ἐν τῇ ἀθέρμῳ
ἐστίᾳ των.

Ὁ Χειμῶν ! δὲν λυπεῖσαι τὴν τά-
λαιαν χήραν καὶ τ' ἀθῆλα ὄρφνα ;
μέχρι τοῦτου λοιπὸν εἶσαι σκληρός, μαρ-
μαρόστηθε υἱὲ τῶν παγετῶν καὶ τῆς
νεκρᾶς ἐρημώσεως ;

Ἀχ ! ἂς μπορούσα νὰ γενῶ παρηγοριάζων δὲν
εἰς ὅποιον στεναίνει καὶ πονεῖ
καὶ εἰς τὴ γλυκεῖά μου τὴ φωνή
διὰ μίαν νὰ σβῶνεται εἰς ὀλογοῦ τοῦ πόνου !

Ἀχ ! ἂς μπορούσα νὰ γενῶ χιονᾶτο περιστέρι
κι' ἀπὸ ψηλὰ π' τὸν οὐρανὸν
εἰς τὴ μαύρη χήρα, εἰς τὸ ὄρφανόν
εἰς τὸ ἄγνόν μου ἔλεος ἀνελπιστὰ νὰ φέρῃ !

Καὶ ν' ἀνεδάξω εἰς τὰ πτερὰ ὡς εἰς τοῦ θεοῦ τὸ
ὡσαν διαμάντι λαμπερὸ [θρόνον
καθένα δάκρυ ἀργυρὸ,
ποῦ χύνει εὐσπλαγχνὴν καρδίαν εἰς τοῦ ἀδελ-
φοῦ τὸν πόνον !

Ἀλλ' ὦ χειμῶν ! ὦ ἀγῆρω Μόμμιε
τῶν ἀνθρώπων, ὦ Βάνδαλε κατὰ στροφῶ
τῶν καλλονῶν τῆς φύσεως ! μὴ χεῖρα,
μὴ μεῖδια, τὰ ὠρχὰ χεῖλ' ἀδιαστέλλων,
ἀπηνὲς μεῖδιμα βραχὺ, πολὺ βραχὺ
ἔσται ἐπ' αὐτῆς τὸ αὐθιχὸς κράτος σου.
Μετ' οὐ πολὺ, τὸ θριαμβευτικὸν βῆμα

αὐτοῦ μὲρρη ἑτέρα, μὲρρη ὠρχία, εὐκαί-
δης, ἀπαιτητικὸν ὑπὸ τῆς γλυκεῖας
ἐλπίδος, τοῦ θεοῦ μεγαλείου τῆς ὁποῖας
ἡ μὲρρως καὶ ἐπτοημένη, θ' ἀπορρι-
ψῇ τὴν κρυσταλλινὴν σου μάστιγα
καὶ θὰ τραπῇ καμὰ νεύων ταχεῖα
πρὸς τοὺς ἐρημούς σου βράχους φυγῆν !

Καὶ ἡ μάρρ' αὕτη ἡ νεφελοῦς καὶ
κατινοστερῆς, ἡ γλυκοχίτων καὶ χρυ-
τόπτερος ἔσται ὁ ἄγγελος τοῦ ἔκρος ! ὁ
ἄγγελος, ὃν ὁ εὐεργετὴς Θεὸς οὐρανὸν
πέμπει ὅπως ἀνὰ ζωογονήσῃ τὴν φύσιν,
ἣν ἡ πνοὴ σου ἐνέκρωσε. Διὰ τῆς χει-
ρὸς ἐλπίδος καὶ ἀπορριψῆς μακρῶν, ὅπου
δὲν φθάνει τὸ ὄμα ἡμῶν, τὸ χιονῶδες
τῆς γῆς σκόβλον, θ' ἀπλώσῃ πάλιν
ἐπ' αὐτῆς τὸν ποικίλον καὶ σμικροχρό-
νον τέχνητα, ὃν ἐκ τῶν χειμῶνων
τοῦ Παρθένου ἐκοιμήται, εἰς πᾶν βῆμα
τοῦ νεφελοπλάστου ποδὸς αὐτοῦ θη-
ρῶνται ῥόδα, εἰς τὸ μεῖδιμα αὐτοῦ
θὰ μειδώσιν οἱ σπικρερόχρυσοι οὐρανοὶ
καὶ τ' ἀργυροῦ τῆς λάλου κρήνης νυ-
κτα θ' ἀποστρεφτοὶ φαιδρῶς τὴν ἐ-
δωδὴ μορφήν του κατοπτρίζοντα. Καὶ
τῶν βυσσοῦδιων ἀηδῶνων οἱ εὐπτερο-
λαοί, τοὺς δροσορύλλους κλώνες πλη-
ρύνοντες τῶν δάκτων, ἀπ' οὗ τῆς ὁ τρο-
μος τῆς προεγγιγνῆς σου, Χειμῶν, ἀ-
γῆρας αὐτοῦ ἀπελπίσῃ, θ' ἀνκμείψωσι
διὰ τῆς λιγείας ψῆς τῶν τὸν γλυκὺν
τοῦ ἔκρος ἄγγ' αὐτῶν, τὸ καλλιτερε-
τέκνον τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου ἐπέχυτε ζῶν
εἰς τὰς καρδίας καὶ μεῖδιμα ἐπὶ τῆς
ρυτίδος... μετ' αὐτῶν δ' οἱ δεινότεροι
πτοίχ' ἰδοὺ τὸ φῆμα αὐτῶν συνενοῦνται,
ὡς ψάλλωσιν εὐφωμύσνην πρὸς ἐκεῖ-
νον, ὅστις ἐκ τοῦ ὑπαικου ὕψους, ἐφ' οὗ
ἔχει τὰς ἀδαμαντίνικας κρηπίδας ὁ ὑπερ-
νεφῆς καὶ φωτόπλαστος θρόνος Του,
στοργικὸν πικρῶν βλέμμα ἐπὶ τοῦ μι-
κροκόκκου τούτου τῆς κόνεως τῶν κό-
σμων, ἐφ' οὗ οἰκοῦμεν, καταπέμπει ἡ-
μῖν κενάως τὸ ἀνθρωπίνως ἔαρ μετὰ
τὸν κρυσταλλοφύρον χειμῶνα, τὴν ἡλι-
φωτον αὐγὴν μετὰ τὴν νύκτα τὴν ζο-
φερὰν καὶ πεύνην καὶ μετὰ τὴν πτυ-
γοπυρὸν θλίψιν τὴν γλυκεῖαν καὶ δρο-
σπνοῦν χαρὰν.

Ἐν Κ) πόλει.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΙΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ